

◀ SANAYİ LİDERLERİNİN MESAJLARI ▶

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan:

2026 Reform Yılı bizim için özel önem taşıyor

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, “2026’nın Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından bir ‘reform yılı’ ilan edilmiş olması özel bir önem taşıyor. Her ne kadar küresel ekonomide önemli belirsizlikler devam edecek olsa da en azından yurt içinde en temel eksiklerimiz olan öngörülebilirliğin biraz olsun artacağı bir yıl bekliyoruz” dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisinin aralık ayı olağan toplantısı “2025’i Uğurlarken Ekonomi ve Sanayimizin Görünümü; 2026’da Sanayicilerimizin Hedef ve Beklentileri” ana gündemi ile gerçekleştirildi.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Meclis toplantısının açılışında yaptığı konuşmada, “Her ne kadar küresel ekonomide önemli belirsizlikler devam edecek olsa da en azından yurt içinde en temel eksiklerimiz olan öngörülebilirliğin biraz olsun artacağı bir yıl bekliyoruz. Çünkü yurtiçi içi kaynaklı belirsizliğin hafiflediği bir iklim, üretim hayatımız için çok değerli. 2026’da hepimizin arzusu finansman sorununun hafiflemesi, kredi kısıtlarının kaldırılması. Umut ediyoruz ki 2026, Türk sanayisinin gerçek anlamda bir reforma adım atacağı yıl olarak tarihteki yerini alacak” dedi.

► EMEK YOĞUN SEKTÖRLERDEKİ BASKI ARTARAK SÜRDÜ

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, açılış konuşmasında sanayi sektörü için zorlu bir yılın geride kaldığını, 2026’dan umutlu olduklarını söyledi. Bu yıla ilişkin değerlendirmesinde elverişsiz küresel ortam ve içerideki sıkı finansal koşullara rağmen 2025 yılını OVP’de öngörülen yüzde 3,3’lük tahminin üzerinde bir büyüme oranı ile tamamlayacağını öngördüğünü belirten Bahçivan, sözlerini şu şekilde sürdürdü: “Büyümede mevcut seviyeler, OVP tahmininin

üzerinde olsa da Türkiye ekonomisinin potansiyelini yansıtmaktan uzak. Sektörler arasında da derin bir ayrışma olduğunu görüyoruz. Sanayi sektörümüz 2025’te sektörümüz kendi içerisinde de oldukça ayrışan bir tablo çizdi. Yüksek teknoloji grubunda yakaladığımız ivme, üretimi desteklemeyi sürdürdü. Başta otomotiv sektörü olmak üzere, orta-yüksek teknoloji grubunda da fena sayılmayacak bir toparlanma gördük. Ne var ki, başta finansman olmak üzere maliyet koşullarına karşı çok daha hassas olan tekstil gibi geleneksel, emek-yoğun sektörlerimiz üzerindeki baskı, bu yıl artarak sürdü.

► SANAYİ SEKTÖRLERİMİZİN TÜMÜ İÇİN ZOR YILDI

Ekonomimizin yeniden rasyonel bir zemine ve en çok ihtiyaç duyduğumuz finansal istikrara kavuşabilmesi için iki buçuk yıldır, toplumun her kesiminin önemli bedeller ödediği bir ekonomi politikası uygulanıyor. Bu

◀ SANAYİ LİDERLERİNİN MESAJLARI ▶

çerçevede baktığımızda; 2025 için hakikaten programın zorlu günlerini yaşadığımız dönem oldu diyebiliriz. ISO olarak her ay açıkladığımız ISO Türkiye İmalat PMI verileri de zaten bunu en somut şekilde ortaya koyuyor. Son 20 aydır maalesef 50 eşliğinin hep altında seyreden bir PMI var. Sektörler bazında baktığımızda da bunu çok net görüyoruz. O bakımdan sanayi sektörlerimizin tümü için zorlu bir yılın geride kaldığı aşikâr. Bu fedakârlığın karşılığının göstergelere adım adım yansıyor olması ise bize umut veriyor. Çünkü inanıyoruz ki finansal istikrar sağlandığında ve enflasyon yeniden öngörülebilir bir patikaya girdiğinde, bundan en büyük faydayı yine sanayi sektörü elde edecektir.”

► ÖNEMLİ FIRSATLAR BEKLİYORUZ

Bahçivan, 2026 yılının Türkiye ekonomisi için çok önemli fırsatlar sunduğunu belirterek “Birincisi, petrol fiyatları 2025 yılını yüzde 20’ye yaklaşan bir düşüş ile kapatmaya hazırlanıyor. İkincisi, ABD işgücü piyasasındaki zayıflama sinyalleri ve piyasalarda yükselen stres FED’i daha destekleyici bir duruşa itiyor. Bu ikisi, birlikte, dış dengemize katkılarının yanı sıra dezenflasyon sürecimiz açısından olumlu gelişmeler” dedi. Sanayiciler olarak 2026’dan umutlu olduklarını vurgulayan Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü:

► FIRSATLARI KULLANARAK EKONOMİYE SINIF ATLABİLİRİZ

“Sanayiciler olarak, rekabet koşullarının her geçen gün daha da sertleştiği, risk ve fırsatların bir arada olduğu çok zorlu bir dünya ile karşı karşıyayız. Onun için ülke olarak da şirketler olarak da stratejilerimizi iyi belirlemeliyiz. Açıkçası fırsatları tehditlerden çok daha

iyi kullanarak önümüzdeki dönemde ekonomimize sınıf atlabileceğimizi düşünüyorum. Yeni dönemde sadece savunma sanayinde değil gerek dünya pazarlarında rekabet edebilen gerekse iç pazarlarda güzel örnekler göreceğimize yürekten inanıyorum. Sanayiciler olarak hepimizin arzusu, ülkemizin nitelikli sanayileşme, sürdürülebilir büyüme, teknoloji odaklı küresel rekabetçilik gibi stratejik hedeflerine daha fazla katkı sunabilmek.

Bu bakımdan, yeni umutlarla adım atacağımız 2026’nın Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından bir ‘reform yılı’ ilan edilmiş olması özel bir önem taşıyor. Her ne kadar küresel ekonomide önemli belirsizlikler devam edecek olsa da en azından yurt içinde en temel eksiklerimiz olan öngörülebilirliğin biraz olsun artacağı bir yıl bekliyoruz. Finansal istikrarın kalıcı olarak tesis edilmesi ve daha sağlıklı bir fiyatlama ortamının şekillenmesiyle birlikte en azından yurt içi kaynaklı belirsizliğin hafiflediği bir iklim üretim hayatımız için çok değerli.

Bugün uygulanmakta olan makro istikrar programıyla sağlanacak kazanımların asıl önemi de önümüzdeki yapısal reform ajandasını hayata geçirebilecek elverişli ortamı hazırlamasında yatıyor. Umut ediyoruz ki 2026, geleceğe dönük düşüncelerimize daha çok vakit ayıracağımız ve Türk sanayisinin gerçek anlamda bir reforma adım atacağı yıl olarak tarihteki yerine alacak. Teknolojinin baş döndürücü hızla ilerlediği ve tüm ezberleri bozduğu bir çağda sanayinin dönüşümünü nasıl gerçekleştireceğimizi tartışmakta daha fazla gecikmemeliyiz. Küresel rekabetin geldiği noktada bizim artık yeşil ve dijital dönüşüm konusunda hızlı bir şekilde yol almamız gerekiyor.”

Savunma sanayisindeki başarı modelini diğer sektörlerde de taşımalyız

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, savunma sanayisindeki başarıların diğer sektörlerde örnek olması gerektiğini belirterek, "Savunma sanayisinin başan hikayesinde bütüncül bir yaklaşım var. Buradaki başarı hikayesini, bu doğru modeli Türkiye'nin farklı sektörlerine de taşımamız gerekiyor. Yüksek katma değerli diğer sektörlerde de aynı hikaye, aynı ivme yakalanabilmeli." dedi.

Bahçivan, AA muhabirine, dünyadaki dengelerin ve jeopolitik kararların çok değişik boyutlarda ve reflekslerde geliştiğini kaydederek, son günlerde yaşanan gelişmelerin ABD'de faiz indiriminin çok rahat olamayacağına dair birtakım endişeleri beraberinde getirdiğini söyledi.

Küresel finans piyasalarına ilişkin beklentilerini paylaşan Bahçivan, "Finans piyasaları global ölçüde gelecek aylarda her türlü yene gidebilecek bir stres testinden geçecek, 2026'nın herhalde en hassas noktası, ABD'den kaynaklanan esintinin diğer piyasalarda oluşturacağı etkiyi gözlemlemek olacak. O nedenle global faiz fiyatlamalarında beklendiği kadar hızlı bir düşüşün olabileceğine dönük çok iyimser tarafta değilim. Buna hazırlıklı olmakta fayda görüyorum." diye konuştu.

Bahçivan, Türkiye'nin yurt dışından borçlanırken ödediği faiz oranlarının zaman içinde azalmasının ülkeyi mutlaka olumlu yönde etkileyeceğini belirterek, 5 yıllık kredi risk primi (CDS) oranlarının 700'lerden 200'lere kadar düşmesinin ve ülkenin pozitif görüntü noktasındaki gidişatının daha da hızlı bir şekilde olumluya çevrilmesinin önemine işaret etti.

Avrupa Birliği (AB) ile Gümrük Birliği'nin tüm alanlarıyla yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini vurgulayan Bahçivan, "Güncellenen fırsatları ve riskleri birlikte değerlendireceğimiz, her sektörün de kendisine göre durum analizini yaparak Türkiye'nin AB ve dünya ilişkilerine göre şekillenen yeni bir Gümrük Birliği çalışmasına ihtiyacımız var." ifadelerini kullandı.

"Türkiye ve ABD arasındaki ilişkilerin olumlu seyretmesi ikili ticarete de yansıtacak"

Erdal Bahçivan, Türkiye ve ABD arasındaki ticaretin artmasının önemine işaret ederek, Türkiye'nin dünya ticaretinde payını yükseltmesi için ABD'nin bir fırsat ülkesi olduğunu vurguladı.

Bahçivan, "Türkiye ve ABD arasındaki ilişkilerin olumlu seyretmesi ikili ticarete de pozitif yansıtacak ve bu yılı bir fırsat dönemi olarak görüyorum. Müzakerecilik yönümüzü güçlendirmeliyiz. ABD yönetimi tamamen müzakere esasına, pazarlık esasına dönük bir strateji ve siyaset izliyor. Her sektörümüzün ikili ziyaretlerde alabileceği fırsatları doğru analiz edip müzakereleri bu şekilde götürmemiz gerekiyor." şeklinde konuştu.

ABD ile ticarete ellerindeki kozları ihracata katkı sağlayacak boyuta getirmeleri gerektiğini anlatan Bahçivan, "Buna iyi hazırlandığımız ve bu konuyla ilgili esgüdümsel bir çalışma yaptığımız takdirde ABD'ye Türkiye'nin ihracatı bugünkü seviyesinin çok daha üstüne çıkabilecektir." dedi.

"COP31, Avrupa'dan yatırımların çekilme noktasında önemli bir imkan sağlayacak"

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, Türkiye'nin Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) 31. Taraflar Konferansı'na (COP31) ev sahipliği yapacak olmasının çok kıymetli olduğunu kaydederek, konferansın Avrupa'dan yatırımların çekilmesi noktasında önemli bir imkan sağlayacağını vurguladı.

Finansal istikrar bozulduğunda enflasyonun oluştuğunu ve bunun bedelinin ağır olduğunu dile getiren Bahçivan, "Toplumun çok önemli bir kesimi de bunun bedelini öder. **Sanayi** de bu kesimlerin başında geliyor. Bu

ağır rehabilitasyon, ağır bir tedavi dönemi. Adım adım umuyoruz ki tedavi neticesini verecek. Alınan tabii ki olumlu neticeler de var ama ciddi bir zaman, efor, sabır ve katkı gerektiriyor bu sürecin başarıya ulaşması için." açıklamasını yaptı.

Bahçivan, **sanayi** sektörünün de kendini gözden geçirmesi için birtakım pozisyonların ortaya çıktığına dikkati çekerek, "Bugün artık kesin görmemiz gereken bir konu var. O da verimlilik ve yaptığımız işin dünya rekabetinde bir imkan doğurabilmesi." değerlendirmesinde bulundu.

"2026 yılı, yapısal reformların gerçekleşmesi için bir fırsat dönemi"

Erdal Bahçivan, geçmiş yıllarda kaynak dağılımının ve akışının rekabet noktasında iyi bir politikayla değerlendirilmediğini belirterek, belli sektörlerde ciddi bir kapasite fazlası oluştuğunu ve rekabet gücünün kısa zamanda kaybolacağı sektörlerde gereksiz yatırımların yapıldığını anlattı.

Çok hızlı değişen bir rekabet dünyasında olduklarını dile getiren Bahçivan, "Bir taraftan Uzak Doğu rekabeti, bir taraftan yüksek teknoloji. Bu gerçekler ışığında bizim hangi alanlarda başarılı olabileceğimiz artık çok net görüyor. Bu konudaki kararlılığın ve ekonomi politikalarının da bu boyut içinde değerlendirilip gereksiz zaman ve kaynak kayıplarına ulaşmadan bu konunun 2026'nın en önemli politikalarından olmasını hem savunuyor hem de böyle olması noktasında gerekli iletişimleri kurmaya gayret ediyoruz." şeklinde konuştu.

Bu yılın yapısal reformların gerçekleşmesi için bir fırsat dönemi olduğunu vurgulayan Bahçivan, "Geciktirsek tabii her geiken dönem bizi ana sorunları çözmediğimiz palyatif konularla vakit geçirtmeye itiyor. Her yönden bu kararlılığın uygulanması için 2026'yı bir fırsat yılı olarak görüyorum." ifadelerini kullandı.

"Savunma sanayisinin başarısı Türkiye'nin geleceği adına bir fırsat"

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, savunma sanayisinde gurur verici ve birçok sektöre örnek olması gereken bir başarı gördüğünü dile getirerek, "Savunma sanayisinin başarı hikayesinde bütüncül bir yaklaşım var. Buradaki başarı hikayesini, bu doğru modeli Türkiye'nin diğer sektörlerine de taşımamız gerekiyor. Yüksek katma değerli diğer sektörlerde de aynı hikaye, aynı ivme yakalanabilmeli." dedi.

Savunma sanayisindeki başarıdan esinlenerek başka sektörlerde de bu modelin uygulanmasının bir fırsat oluşturacağını vurgulayan Bahçivan, "Savunma sanayisinin bu başarısı sadece kendi rakamlarını ve başarısını katlamakla kalmayacak, başka alanlara da bir esinlenme, örnekleme modeli doğuracak. Oradaki her gelişme, her yeni ürün, her yeni ihracat, her yeni kadro, her yeni kümeleme modeli, alt firmalarla üst firmaların buluşması gibi pek çok olay Türkiye'nin geleceği adına, **sanayideki** yüksek teknolojiyi, üretimdeki yüksek katma değeri bulması adına bir fırsat olacak." diye konuştu.

Türkiye'nin doğusu, güneyi ve kuzeyinin bir üçgen şeklinde yeni bir **sanayi** alanı noktasında çalışmaya girdiğini ifade eden Bahçivan, sözlerini şöyle tamamladı:

"**Sanayiye** bu kadar önemli ve büyük ölçekli alan kazandırılması, yıllardan beri arazi sıkıntısı çeken, yüksek maliyetli arazilerde boğulan, yer bulamayan rekabet gücünü daha baştan kaybeden **sanayi** firmalarımız ve sektörlerimiz açısından son derece değerli. Türkiye'de **sanayinin** bölgelere dağılması bakımından da çok değerli. Türkiye'nin **sanayinin** kalitesi büyümesine katkı sağlayacak ama hepsinden önemlisi sosyolojik, bölgesel ve sosyoekonomik anlamda Türkiye'nin daha bölgesel, dengeli bir yol haritasının oluşmasına da katkı sağlayacak."

Kaynak: AA